

TEATRE NACIONAL
DE CATALUNYA

 Generalitat
de Catalunya

EL FIRMAMENT

Lucy Kirkwood

Informació pràctica

Sala Petita

Del 06/05/26 al 14/06/26

Horaris:

- De dimecres a dissabte, a les 19 h. * Excepte el dimecres 13 de maig, que la funció és per a centres educatius (11 h)
- Diumenge, a les 18 h

Funció accessible:

- Dijous 28 de maig. Els serveis disponibles per a aquesta funció són: audiodescripció, subtitulació al català, bucle magnètic, so amplificat individual i visita tàctil prèvia a l'espectacle.

Funció subtitulada en anglès:

- Dissabte 23 i dissabte 30 de maig. El TNC proposa algunes funcions subtitulades en anglès per al públic de parla anglesa. Una oportunitat única per gaudir del teatre sense que l'idioma sigui un impediment.

Durada: 2 hores i 45 minuts

Edat recomanada: a partir de 16 anys

Espectacle en català

NOU material de premsa disponible a www.tnc.cat/premsa

Preus:

-50% Joves, aturats i persones amb discapacitat	14 €
-25% grups, +65 anys i social	21 €
Preu general	28 €

Una producció del Teatre Nacional de Catalunya

Fitxa artística

Autoria
Lucy Kirkwood

Direcció, traducció i adaptació
Gara Roda Cendra

Repartiment:

Sílvia Abril
Cristina Arenas
Mila Borràs / Lola Sendrós
Anna Castells
Ester Cort
Montse Esteve
Elena Fortuny
Maria Garrido
María Hernández Giralt
Júlia Jové
Cristina López Vallès
Norbert Martínez
Tafita Miró
Mont Plans
Teresa Vallicrosa
Pepo Blasco
Jordi Bosch

Elisabet Vidal (Bet)
Maria Massot
Cati Vidal, Agnès Cera i altres
Sança Ponsa
Helena Amat
Sara Sants
Judit Canet
Pilar Genís
Pepa Serradell
Anna Lledó
Rita Pastor
Joaquim Valls (Quim)
Joana Roig
Sara Teixidor
Carlota Callís
Josep Oliver (Veü en off)
Jutge (Veü en off)

Vestuari
Cristina Fernández

Construcció d'escenografia
Taller d'escenografia Castells
S.L, Kike Blanco

Il·luminació
Sylvia Kuchinow

Construcció de mobiliari
Jep Marmiñà i Àngela Cendra

Composició i espai sonor
Andrea Mir

Barreteria
Andrea Vientec

So
Cesc Mojica

Ajudanta d'escenografia
Marina Calvo

Caracterització
Natàlia Albert

Ajudanta de vestuari
Marta Pell

Estilista
Sylvia Bonet

Coach d'interpretació dels infants
Lídia Linuesa

Col·laboració artística
Lídia Masllorens

Alumna en pràctiques de direcció
Via Walsh

Col·laboració en la traducció per la contextualització de l'època
Yannick Garcia

Producció
Teatre Nacional de Catalunya

Fitxa artística

Agraïments

Barbara Rubin, Jumon Erra, Núria Malagarriga, Laia Tardós, Laura Masferrer, Encarna Yun, Txell Roda. A la Sol Blasi per ser una companya de viatge meravellosa i a tot l'equip artístic i tècnic del TNC per dedicar tant d'amor al projecte. Als homes que ens han deixat fer servir la seva veu: Jordi Alberch, Bernardo Alberti Araujo, Daniel Anglès, Víctor Arbelo, Nico Baumgartner, Bernat Cot, Cisco Cruz, Bernat Daviu, Iñaki Garcia, Yannick Garcia, Leo Julià Fortuny, Roger Julià, Javier López, Miquel Llull, Alex Mas, Bernat Mestre, Albert Mora, Marc Pujol, Max Roda, Frederic Roda, Biel Roda, Jonay Roda, Àlvar Roda, Lluís Roda, Jerom Roda, Jan Sànchez, Pablo Solo Jordi Tardós i Rubén Yuste. A totes les persones que van dedicar el seu temps, energia i talent a presentar-se al càsting obert. I, finalment, a totes les dones que van obrir el camí pel qual ara nosaltres tenim el privilegi de poder avançar.

Equips tècnics i de gestió del TNC

Tots els drets d'aquesta obra estan estrictament reservats i les sol·licituds d'execució, etc., es faran a CASAROTTO RAMSAY & ASSOCIATES LTD., 3rd Floor, 7 Savoy Court, Strand, WC2R 0EX, Anglaterra. No es pot fer cap representació de l'obra a menys que s'hagi obtingut una llicència abans de l'assaig. THE WELKIN © Lucy Kirkwood 2020

Sinopsi

Quan el cometa Halley torni a aparèixer, què pensaran dels nostres esperits fràgils?

Gara Roda adapta aquesta obra que originalment passa a l'Anglaterra rural i la situa a Catalunya. Una dona acusada d'un crim brutal és sentenciada a mort. Però ella afirma estar embarassada i això podria ajornar la seva execució. Per resoldre-ho, es forma un jurat popular -format exclusivament per dones- que haurà de decidir el destí de l'acusada determinant si diu o no la veritat.

Mentre la multitud espera feroçment les deliberacions, les jurades a poc a poc prenen consciència del poder que se'ls ha concedit. Un joc fosc, ferotge i divertit sobre la democràcia.

Lucy Kirkwood és una dramaturga i guionista britànica consolidada com una de les veus més destacades del panorama contemporani i reconeguda per la seva capacitat per explorar temes socials, polítics i humans amb una barreja de profunditat emocional i intel·ligència crítica.

Lucy Kirkwood és una dramaturga i guionista britànica les obres de la qual inclouen: *The Human Body* (Donmar Warehouse, Londres, 2024); *Rapture* (promocionat com a *That Is Not Who I Am*, Royal Court Theatre, Londres, 2022); *The Welkin* (National Theatre, Londres 2020); *Mosquitoes* (National Theatre, 2017); *The Children* (Royal Court Theatre, 2016); *Chimerica* (Almeida Theatre & West End, 2013; guanyadora del Premi Olivier 2014 a la Millor obra nova, el Premi Evening Standard 2013 a la Millor obra, el Premi Critics' Circle 2014 a la Millor obra nova, i el Premi Susan Smith Blackburn); *NSFW* (Royal Court, 2012); *small hours* (coescrita amb Ed Hime; Hampstead Theatre, 2011); *Beauty and the Beast* (amb Katie Mitchell; National Theatre, 2010); *Bloody Wimmen*, com a part de *Women, Power and Politics* (Tricycle Theatre, 2010); *it felt empty when the heart went at first but it is alright now* (Clean Break & Arcola Theatre, 2009; text guanyador del Premi John Whiting 2012); *Hedda* (Gate Theatre, Londres, 2008); i *Tinderbox* (Bush Theatre, 2008).

Va guanyar el premi inaugural Berwin Lee UK Playwrights el 2013.

Gara Roda Cenda

Som a l'any 1759. Dotze dones hauran de decidir sobre el cos d'una altra. Decidir si està embarassada o no. Decidir si viurà o morirà.

La varietat de veus i vivències que conviuen a *El Firmament* ofereix una plataforma privilegiada per explorar la infinita gamma de grisos que defineix l'experiència humana. Una oportunitat per posar en valor la veu múltiple de la feminitat: diversa, contradictòria, plena de matisos, que farà difícil arribar a un veredictes clar.

Aquest matriarcat no s'acaba amb el que veureu sobre l'escenari. Tot el procés ha estat nodrit per centenars d'elles i la seva presència serà dins de l'obra com el rastre que deixa un cometa al cel.

Penseu en les dones que seuran en aquesta sala quan el cometa Halley torni a aparèixer. Què en pensaran, dels nostres esperits fràgils?

L'any 2061, quan el cometa Halley torni a creuar els nostres cels, què pensaran les dones del futur sobre els nostres esperits? Sobre allò que haurèm fet per deixar-los un llegat digne?

Activitats

Col·loqui postfunció moderat per Agnès Marquès

Divendres 15 de maig del 2026, després de la funció

Els col·loquis sobre els espectacles compten també amb els membres de la companyia. Una ocasió única per aprofundir en cada proposta escènica amb la mirada particular d'un espectador privilegiat.

Agnès Marquès és periodista i escriptora. Ha construït la seva trajectòria en els mitjans de comunicació a través de formats informatius i reportatges amb mirada social i cultural. Dirigeix i presenta el *Catalunya nit* a Catalunya Ràdio, i des de fa quatre temporades escriu setmanalment a *El Periódico*. Amb la seva primera novel·la, *Ningú sap que soc aquí*, va obrir un nou camí creatiu on conflueixen l'ofici periodístic i la passió per la narrativa.

Fotografia d'Agnès Marquès

Activitats

Llibre d'*El Firmament* publicat pel Teatre Nacional de Catalunya

Edició especial del text de l'obra a 5 €

Disponibles a partir del dia de l'estrena de l'espectacle. Es poden adquirir a les taquilles els dies de funció, a la màquina expenedora del vestíbul de la Sala Gran i anticipadament per Internet.

Club de lectura: Llegir el Teatre

Tot un clàssic que ja aplega més de 22.000 lectors en els darrers 12 anys. El TNC forma els conductors d'aquests clubs i després s'organitzen sortides al TNC per veure l'espectacle que s'ha treballat.

Lectures Temporada 2025/2026:

Boira, de Lluïsa Cunillé

Tarsius, de Lara Díez Quintanilla

La corona d'espines, de Josep Maria de Sagarra

Maria Magdalena, de Michael De Cock, Carme Portaceli i Inés Boza

La Reina Lloba, de Pau Carrió a partir de William Shakespeare

Èdip rei, *Èdip a Colonos* i *Antígona*, de Sòfocles

El Firmament, de Lucy Kirkwood

*Activitat desenvolupada amb el Servei de Biblioteques del Departament de Cultura.

Pròleg

Barbara Rubin. *Pròleg d'El Firmament: Teatre Nacional de Catalunya*

«Què passaria si una dona digués la veritat sobre la seva vida? El món s'esberlaria.»
(Muriel Rukeyser, 1968)

És un honor escriure aquest pròleg per a la traducció que Gara Roda ha fet d'aquesta obra tan contundent de Lucy Kirkwood: *The Welkin*.

Vaig conèixer la Gara a Nova York el 2017, quan, durant un semestre, va formar part de la classe d'interpretació que jo impartia —era una presència lluminosa, amb aquell aplom inconfusible d'algú que ha viscut una vida sobre l'escenari, combinada amb una fam insaciable de coneixement i un compromís ferotge amb el seu ofici. En aquell moment, també estava acabant el seu grau de Traducció i Interpretació a distància. Durant els anys següents, va estudiar un màster en Estudis Teatral Avançats i va començar a sentir-se atreta pel món de la direcció. Aviat es va convertir tant en una col·laboradora creativa de confiança com en la meva companya més habitual per anar al teatre, i també la meva preferida.

De fet, es podria dir que vaig ser jo, sense ser-ne conscient, qui va encendre l'espurna d'aquest projecte fet amb tant d'amor. Si jo no hagués insistit que anéssim juntes a veure la producció off-Broadway de *The Welkin* de l'Atlantic Theater Company, el juny del 2024, potser la traducció que teniu a les mans no hauria existit mai.

Aquell estiu, Kamala Harris era candidata a les eleccions presidencials i, als Estats Units, la possibilitat seductora d'un lideratge femení transformador flotava a l'ambient. Asseguda al costat de la Gara, mentre tretze dones ocupaven l'escenari —un fet teatral encara tan estrany com una aparició del cometa Halley— vaig sentir la càrrega emocional d'estar veient una cosa necessària. El repartiment era formidable; l'experiència, imperdible. Semblava, d'alguna manera, un presagi esperançador.

Ambientada a l'Ànglia de l'Est del 1759, quan el món esperava que el cometa Halley creués el cel, l'obra comença quan una dona jove, desapareguda durant un temps, torna una nit a casa, on el seu marit la troba coberta de sang. Després de ser condemnada per assassinat i sentenciada a mort, ella afirma estar embarassada. Kirkwood es va sentir atreta per la pràctica històrica real que consistia a convocar un jurat de dones per examinar el cos de l'acusada i determinar si realment estava embarassada. Si declaraven que ho estava, l'enviaven a l'exili a Amèrica. Si no, l'executaven immediatament. Kirkwood va quedar captivada pel potencial teatral de

Pròleg

tancar tretze dones dins d'una sala per «veure quina veritat creaven». És una estructura clàssica, però sorprenentment contemporània.

Aquestes dones, que tenen entre nou i vuitanta-tres anys, són totes diferents: indòmites, imperfectes i profundament humanes. La majoria, consumides per les feines domèstiques incessants; totes, marcades pels misteris i les agonies de la maternitat. L'última a unir-se al jurat és una llevadora amb una connexió personal amb l'acusada. En aquest espai tancat, mentre una munió de gent és a fora amb ànsies de sang, les tensions creixen tant pel que aquestes dones arrossegueu —esgotament, invisibilitat, desig, ràbia— com per la tasca impossible que se'ls ha encarregat: decidir unànimement si la vida d'aquesta dona és digna de ser salvada. Es formen aliances, es trenquen lleialtats i emergeix una sinceritat gairebé cruel, mentre intenten navegar per les aigües turbulentes d'aquest petit espai de poder que els ha estat concedit. Aquest és el dilema moral al cor de l'obra.

En un món on els cossos de les dones són vigilats amb una meticulositat obsessiva, i les seves vides les delimiten les supersticions, la llei i la «decència», aquesta pràctica pot sonar arcaica —fins que, a poc a poc, en comences a reconèixer els ecos en els nostres temps: a qui es creu, a qui es posa en dubte i qui acaba pagant el preu de la veritat.

L'obra planteja: Com prenem decisions quan la certesa és impossible? Com podem viure amb nosaltres mateixes després de prendre-les? I, sobretot, ens demana que escoltem —no només la veu que parla més alt, sinó també la que tremola, la contradictòria, la que diu veritats que ningú vol sentir. Kirkwood escriu: «Quan les dones es troben acorralades, les històries que s'expliquen entre elles poden ser extraordinàries».

El llenguatge original de l'obra és ric i matisat —en part dialecte georgià basat en documentació històrica de Kirkwood, en part argot de Norfolk-Suffolk, amb pinzellades de llenguatge més contemporani i anacrònic que ens arrossegueu al present. És un trencaclosques lingüístic formidable per a qualsevol traductora, un repte que la Gara ha afrontat —i resolt— amb rigor i sensibilitat.

«Quan vaig veure l'obra», em va dir, «em va costar seguir-la a causa dels accents tancats i la quantitat de dones a l'escenari. Volia poder seguir cada història, entendre-la, veure el món des d'aquell punt de vista.» Va començar a traduir gairebé com un exercici, per descobrir-ne els acudits, les capes i les veus que intuïa que li havien passat per alt: «Com em podia assegurar que totes aquelles experiències de ser dona fossin vistes i compreses? Vaig començar a pensar: això és absolutament impossible de produir a Espanya —però seria meravellós, si més no, poder crear-ne una traducció digna.»

La Gara ha abocat una atenció profunda, una sensibilitat exquisida i un gust impecable en aquesta feina. De fet, per a la producció escènica, fins i tot va negociar amb Kirkwood el permís de traslladar l'acció a Catalunya. En aquesta edició publicada, la ubicació

Pròleg

geogràfica original es manté, però es conserven les paraules i les expressions catalanes.

Escriu: «Em preguntava: quin és l'equivalent català d'aquesta llengua? Què em faria sentir a mi allò que intueixo que vol fer sentir el text original? Un accent escocès podria convertir-se en un accent d'Andorra. Paraules estranyes en anglès antic podrien esdevenir mots inusuals en català antic. Vaig llegir sobre l'Ànglia de l'Est i vaig intentar trobar una regió catalana amb una ressonància cultural semblant, perquè amb tan sols esmentar el nom d'un poble, el nostre públic n'entengués immediatament els trets característics. Si deixava tots els noms originals, significarien exactament el mateix —o sigui, no res— per a un públic català.»

Quan entreu al món d'*El Firmament*, en què la feina feixuga conviu de manera sorprenent amb la grandesa més sublim, escolteu les veritats que s'hi diuen, el coratge immens, les espurnes inesperades d'enginy i aquells moments silenciosos en què sembla que la sala deixi de respirar. Deixeu que aquestes dones us sorprenguin i us desconcertin. Que us recordin el poder perdurable i complex d'un grup de dones corrents a qui es demana de fer alguna cosa extraordinària.

«Hi ha alguna cosa a veure tantes dones a l'escenari mostrant tantes capes de gris que m'omple el cor», explica la Gara. «Les dones poden ser moltes coses, i a les obres de teatre normalment no tenim l'oportunitat de veure-les totes juntes en una mateixa sala, xocant, trobant-se, dialogant... M'encanta escoltar les dones parlar.»

Que aquesta traducció us obri la porta d'aquella sala. Entreu-hi amb ganes d'escoltar totes les veus. Abraceu allò que us és estrany i allò que us és familiar, i que l'experiència us ressoni, us sacsegi i potser fins i tot us transformi.

Bravo per la directora artística Carme Portaceli per apadrinar aquesta obra èpica, que encaixa a la perfecció amb la seva missió de donar visibilitat a les dones dins i fora de l'escenari. I que arribi el dia en què les obres amb un gran repartiment, amb molts personatges femenins complexos, apareguin de manera regular als nostres escenaris i deixin de ser esdeveniments teatrals tan inusuals com el pas d'un cometa.

Barbara Rubin
Directora teatral

EL FIRMAMENT

Material de premsa
d'*El Firmament*
disponible a www.tnc.cat

Mecenes

Patrocinador

Damm
Fundació

Protectors

FUNDACION **ACS** ZF CONSORCI **barcelona**
ZONA FRANCA

Benefactor

Coca-Cola

Col·laboradors

VERI
AIGUA PURA DEL PIRINEU

Gramona

 FC BARCELONA

Mitjans de comunicació

LAVANGUARDIA

3

CATALUNYA
RÀDIO

P el Periódico

EL PUNT AVUI+

a
ara.cat

RAC1

Servei educatiu i social

 Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació
i Formació Professional

 Fundació "la Caixa"

Projecte Tàndem

Fundació
Catalunya
La Pedrera

Plaça de les Arts, 1
08013 Barcelona
Tel. 933 065 700
www.tnc.cat

